

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — 10 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Helyben házas hordva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
szombat utáni napok kivételévelSzerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.A szerkesztőség kizárólag visszadának
vagy megörösisére nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők

Egyes szám ára 6 fillér.

NAGYVÁRAD, május 8.

Hernyózás

Rákosi Jenő ur ő méltósága némileg sértett önérzettel mutatott rá a napokban, hogy a magyar közönség követeli a sajtó reformját, feledvén, hogy alkotmányunk válsága idejében ez a sajtó milyen nagy munkát fejtett ki és mily önfeláldozóan viselkedett. Az egész alkotmányt a sajtó védte meg. A méltóságos főszerkesztő onnan magyarázta ezt a tünetet, hogy a magyar alkotmányválság idejében a hazafias sajtó kiméltelenül megtámadott egyes urakat s ezek az urak lármázták fel a közönséget bosszúból a honmentő sajtó ellen.

A méltóságos főszerkesztő urnak ezuttal tévedni méltóztatott. A ki a főrendiház ablakaiból szemléli a világ folyását, az juthat ilyen Rákosi-féle felfogásra. Innen az újságíró asztaltól meg az életből azonban más képet nyer az ember.

Annyi kétségtelenül igaz, hogy a közönség sürgetően követeli a sajtójog reformját; az is áll, hogy e követelés kipattantására a lefolyt válságnak meglehetősen hatása volt. A többi állítás azonban mese.

A levitézlett darabontok ugyan nem lármázzák teli a közönséget; ha lármáz-

nának, akkor sem hallgatna rájuk senki. A közéletből úgy eltisztultak, mintha kisépérték volna őket valami új találmányu seprővel. Ellenben bevették magukat oda, a honnan előbb is annyi kárt okoztak a nemzetnek: a sajtóba.

Ezek a sajtókukacok hívták ki a nemzet általános óhaját a sajtó megreformálása iránt. Ez az óhaj pedig nem olyan, hogy akármilyen ankét-jegyzőkönyvvel el lehetne némitani.

Az ankéten, melyet az igazságügy-miniszter hívott össze, olyan hangok is hallatszottak, mintha a sajtószabadság nemes fájára akarnák tenni a fejszét. Pedig szó sincs róla. Nem fát akar irtani a közönség, csak egy igen alapos hernyózást végezni.

Kik becsmérelték az alkotmányosság idején a magyar nemzet küzdelmét? Felbérelt sajtóbravók. Kik akarták általános sztrájkba kergetni a munkásságot a Bécsből kirendelt darabontok érdekében? Kik igyekeztek az ország kenyerét elvenni aratósztrájk által? Kik támadják ez ország magyar egységét, az egyéni becsületet, a családi tüzhelyet? Mind a sajtó terére betolakodott, sehol másutt érvényesülni nem tudó existenciák.

A sajtó becsületes munkásainak első sorban kellene követelniök, hogy ne lehessen a hírlapirodalom valósággal züllött fráterek éjjeli menedékhelye. Ezek

ellen a legerélyesebb eszközöket kell elővenni.

Mindenek előtt egy kis megkülönböztetést kell tenni. Más a sajtó és más, annak csak egy része, a hírlapirodalom.

A sajtónak többi része ellen sok kifogás nincs. A szépirodalmi és tudományos magyar sajtó színvonala, ha nem is valami ragyogó, de megjárja. Éppen az a közönség jogos kívánsága, hogy az újságok erkölcsi színvonala is legalább a többi sajtó átlagára emelkedjék s ezt várja a sajtójog reformjától.

Évek óta harsogja a tisztességes sajtó a közönség fülébe: ne támogasd azokat, a kik nap mint nap a becsületedben gáznak, a kik magyarságod, vallásod ellen galád merényleteket intéznek! Hiábavaló munka, mert az ellenfél mindig fel tud fegyverkezni annyi ravaszsággal, a mennyi elég a közönség zsebéhez való férközésre. Az államhatalomnak a maga büntető erejével kell közbelépnie, más orvosság itt nincs.

A tolvajok ellen ki van irva elég sok helyen: óvakodjunk a zsebtolvajoktól! Ugyan mit mondanának arra a szónokra, a ki felállana s követelné, hogy a lopás ne legyen büntetendő cselekmény, — ott a figyelmeztetés, vigyázzon mindenki a maga jószágára! Ugyanezt a biznnyal nem hizelgő véleményt tessék ahhoz is adresszálni, aki nem akar a

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Zrinyi halála.

— Somogyi népmonda. —

Kirohant már a hős Zrinyi Szigetvárból,
Mögötte már az egész vár omlik, lángol.
Körülbötte a vitézek mind elhulltak,
Csak ő maradt, az egyetlen, utolsónak.

Próbálják őt levágni, de áll, mint szikla.
Zrinyi pedig a törököt egyre irtja.
Ki is csorbul a handsárja a töröknek,
S a golyók is törököt, nem Zrinyit ölnek.

Fúj a török tehetetlen nagy dühében:
»Szégyen ez a muzulmánra, szégyen, szégyen!«
Már a vezér legrosszabbra el van szánva,
Hogy Zrinyi így a törököt mind levágja.

De egyszerre ottan terem egy boszorkány,
Mint a cérna, vékonyan jó hang a torkán.
— Mintha aszott kóról látta, aki nézi —
Odaáll a nagyvezérhez s kezd beszélni:

»Zrinyi Miklóst soha le nem vágthatjátok,
Mert az ördög segítségül hozzáállott.
Három napja, hogy ővele szövetekezett,
Vérrel irt meg egy pecsétes nagy levelet.

E levélnek értelmében sérthetetlen
A szárazon éppen úgy, mint a vizeken;
Hanem hogyha megegyezünk száz aranyba,
Megmondom, hogy foghattok ki mégis rajta!«

Áll az alkul azt kiáltják a vezérek.
A boszorka gödröt ás a porba, mélyet;
Beleáll és varázsigt mormolgatva,
E szavakkal árulja el Zrinyit ajka:

»Zrinyi Miklóst soha le nem vágthatjátok,
Mert az ördög segítségül hozzáállott. —
Szerződésük értelmében sérthetetlen,
A szárazon éppen úgy, mint a vizeken —

Emeljétek átde őt a levegőbe,
Hogy ne éjjen lába vízbe, se a földre,
Így a fejét bármelyötök levághatja,
Mert megszűnik az ördögnek így hatalma.«

Ugy is tették... bárman Zrinyit felemelték,
A többiek így a nyakát lemetszhették. —
Még a kép is megvan róla — magam láttam —
Szigetvár ak plébánia-templomában.

A harsányi hegy.

Népmonda.

Messze látszik a Harsányi hegynek orma,
Az oldala olyan, mintha szántva volna.
Azt beszélik Baranyában, azt regélik,
Ördög veté egykor neki az ekéjét.

De nem öltök egyik szóba mást azonban,
Elmondom úgy, ahogy történt, egyhuzamban.
Valamikor — nem is tudom, mikor — régen
Élt ottan egy boszorka a hegy tövében.

Azaz, hogy nem is volt mindig ő boszorka,
De hogy azzá legyen, éppen azt akarta,

Volt neki egy négy esztendő kis leánya,
Azt szerette vón az ördög mátkaságba.

Megjelent az özvegy asszony konyhájába
S így nyitotta undok száját alkuvásra:
»Feleségül hogyha nékem adod lányod,
Teljesítem a legelső kívánságod!«

»A kedvemre két kívánság volna nékem!
Egyik: legyen boszorkányság mesterségem;
A másikat akkorára tartogatom,
Amikor majd a lányomat odaadom.«

Megegyeztek s kontraktust is irtak róla.
A vénasszony rá is ült egy szénvonóra —
Próbaképpen; s olyan szépen lovagolta,
Életében mintha mást se csinált volna.

Közben pedig az idő csak haladt, haladt,
Egymást nem is látták egész idő alatt.
Tizenkét év a hátukról hogy lepörgött,
Egyszer csak nagy dérral-durral jön az ördög:

»Idő letelt, ide vele hát a lányod!
Viselje az ördöggel a mátkaságot.
Tizenkét év elég hosszú várakozva,
Most hát viszem a lányodat a pokolba.«

»Előbb még egy kívánságom teljesítsed,
Amint azt a szerződésben megígérted!
Ít az irás, magad irtad neved rája.«
S rámutat egy teleirott koponyára.

— Ugyan mi hát a második kívánságod?
— »Az, hogyha te ezt a hegyet itt félszántod.

sajtó utján elkövetett becsületlopások ellen erélyes és a valódi bűnöst kérlelhetlenül sújtó büntetéseket.

Be kell valahára látnunk, hogy a sajtószabadság fája becses nekünk, amelyet nem lehet sem jellemtelen alakokra, sem éretlen gyerekekre bízni. Azt akarjuk, azt követeli ez a revolverzsurnalisztikától, kibérelt tollaktól, vásárra vitt jellemeztől megundorodott közönség, hogy a sajtószabadság fája nemes gyümölcsöt teremjen, ne pedig hernyókat tápláljon. Vérével vívtuk ki a sajtó szabadságát — joggal követeljük annak szep'ötlen tisztaságát! *

A főrendiház ülése.

Elnök: Dessewffy Aurél.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc, Günther Antal, Apponyi Albert gróf, Josipovich Géza.

Elnök: Felolvasa a pécsi kiállításra szóló meghívást.

Széchenyi Béla és Teleky Gyula grófok leteszik a legfelsőbb fegyelmi bírósági esküt. Palavicini Ede az igazoló bizottság új tagja szintén esküt tesz.

A törvényjavaslatok kerülnek ezután tárgyalásra.

Kánitz Gyula a közlekedési tanácsról szóló javaslatához szólal fel. Nagyon üdvösnök tudja, de helyteleníti azt, hogy abban képviselők és általában országgyűlési tagok is részt vesznek, azért a nevezett pont kihagyását kéri.

Kossuth Ferenc: Nem járulhat hozzá a szóló telfogásához, mert a bizottságban való vélemények semmiként sem veszélyeztetni a

De kész legyen a legelső kakas szóra,
Mert különben esküvődnek vége volna.

Sebbel-lobbal kap az ördög most ekére,
Sánta kakast s tüzes macskát fog eléje.
Megy a szántás, hogy már szinte sziporkázik,
Készen lenne kelő hajnal-hasadásig.

De ekkor a ravasz banya gondolt egyet:
Hirtelenén Harsány falu alatt termett,
Száját ottan kakasmódra csucsoritja
S a kakasszót mesterileg kukorítja.
Válaszolnak a kakasok rögtön erre,
Hallja ezt a szántó ördög hűledezve,
Elhajítja az ekéjét nagy dühében,
Dolgát hogy nem végezhető idejében.

Az eldobott ekét a föld ott elnyelte
S kénköves bűz s láng tört elő legott erre. —
Ma is megvan e történet bizonyossága:
Harkány falu meleg vizü gyógyforrása.

Taksonyi József.*

* Szerzőnek »Haza és szerelem« c. új költeménykötetéből.

törvényhozás tagjainak függetlenségét, sőt a rendelkezés mellett a nyilvánosságnak teszünk eleget.

A javaslatokat úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadták és megszavazták.

Az állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot vita nélkül fogadták el.

Antal Gábor: Az állami tanítókról szóló javaslatuál felszólal és azt kívánja, hogy az állam által felállított iskoláknál legyenek tekintettel arra, hogy milyen felekezetiük a tanulók és az anyanyelvük szerint különböző felekezetekből választassanak a tanítók is.

Rudnyánszky József báró előadó feleslegesnek tartja a módosítást, mert az állam minden törvényes intézkedés nélkül is tekintettel van.

Wekerle Sándor dr. Ki a javaslatot eredeti szövegében ajánlja elfogadni. Az állami tanítók kinevezésénél a legmesszőbb menő loyaltással viseltettek a felekezetek iránt és a jövőben is ezt fogja tenni.

A főrendiház a javaslatot módosítás nélkül elfogadja.

Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

A nem állami népiskolák.

Beöthy Zsolt: A javaslat először a felekezeti és községi tanítók helyzetének javítását, másodsor a nemzeti műveltség és egység növelését célozza. Mindkét szempontot örömmel üdvözlö, ezekre nézve van néhány megjegyzése. A felekezeti oktatás jellege nálunk más mint pl. Franciaországban. Szerinte valósággal a nemzet egységkérdése az. Épp ezért bár teljes tisztelettel adózik, a felekezeti oktatás iránt aggodalmát fejezi ki, hogy annak az egységnek bizonyos körök felekezeti oktatást divergens centrifugális célok érdekében használják fel. Kérdés tehát, hogy a javaslatban foglalt eszközök elégségesek-e a nemzeti egység biztosítására. Hiszünk, hogy egykor, mely arra szolgálja, hogy a tanuló ne csak külsőleg, hanem szívbőlileg magyar honpolgár legyen.

Arra kell törekednünk, hogy a tanítóképzőket államosítsunk, ami szerinte nem is oly nagy áldozat a felekezetek részéről. Egyedül ezt az eszközt látja.

Bogdanovics Lucia: Szerinte a javaslat sérti az egyházak autonómiáját és ezért a javaslatot nem fogadja el.

Báltkó Frigyes a javaslatot elfogadja.

Metianu János gör. kel. román metropolita: Ez a törvényjavaslat igen sok szempontból támadja a felekezeti autonómiát. Már az alapelve is helytelen, hogy állami támogatást ad, de ennek fejében széleskörű beavatkozást kíván a felekezeti iskolák ügyébe. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Pap János gör. kel. román püspök: A törvényjavaslatot szintén nem fogadja el, mert igen sok szempontból árt a román egyház autonómiájának.

Hosszu Vazul lugosi gör. kath. püspök: A törvényjavaslatot jelen alakjában nem fogadja el, mert a gör. kath. egyházra sérelmes.

Az elnök ezután 2 órakor berekesztette az ülést és a vita folytatását péntek délelőtt 10 órára tűzte ki.

Biharmegye a múlt hóban.

Biharmegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg rendes havi ülését, melyen **Glacz Antal** főispán elnöklete alatt jelen voltak:

Miskolczy Ferencz dr., **Fetser Antal**, **Papp János**, **dr. Wallner Ödön**, **Balogh Elemér**, **Balogh János**, **Kondor Mihály**, **Várady Lajos**, **dr. Virágh Béla**, **Eröss Rezső**, **Varró Domokos**, **Papp Miklós**, **Des Echerolles Kruspér Gilbert**, **Jancsó Károly**, **Keszthelyi Zoltán**, **Balázsházy Iván**.

Az ülés megnyitása után a pénzügyigazgató tette meg jelentését, mely szerint a március hóban a bevételek 41426 koronával haladtak meg a múlt év március havi bevételeket. A közbiztonság és állategészségügy kielégítő volt.

A Szöllőssy-féle fegyelmi ügyben leérkezett miniszteri leirátot, melyben ismételt tiltó rendeletet ad az ugynevezett baksisra vonatkozólag, a közbiztonság tudomásul vette.

A tanfelügyelő jelentése következett ezek után, mely általános megdöbbenést keltett a bizottságban.

Vasady Lajos tanfelügyelő jelentésében ugyanis arról számol be, hogy a megtartott vizsgálata alkalmával igen sok román szellemű magyar ellenes könyvet kobozott el a görög keleti felekezeti iskolákból.

Igy elkobozta **dr. Petri Barbu** egyháztörténelmét, mely a magyar állameszmét teljesen megtagadja. Ezt a könyvet különben a kultuszminiszter is kitiltotta rendeletileg. A tanfelügyelő április 5-én állapította meg a fenti tankönyv használatát **Veres János** oláhszentmiklósi iskolájában.

Kitiltott könyvet talált a tanfelügyelő április 6-án **Méhkerék** községben **Gerdán György** tanító iskolájában. Április 16-án **Oláh-Homorogon** talált magyarellenes tankönyvet **Vasady, Katona Ambrus** tanító iskolájában. Ezekon kívül április 5-én a **barakonyi görögkeleti iskolában** a növendékek könyvei közül egy füzetet kobozott el **Vasady**. A füzet magyar szövege közé három olyan magyar dal van nyomtatva, melyek közül az egyik harcra hívja a románokat, hogy rombolják le a palotákat, melyben annyi hazugság van. A másik szöveg **Janku indulója**, a harmadik az egyesülés dala, mely a románokat egy nagy egyesülésre hívja fel. Az oláhszentmiklósi iskolából szintén kobozott el fenti tartalmú füzeteket **Vasady**. Ezek a hazafiatlan szellemű iskolák mind államsegélyt élveztek.

A tanfelügyelő kéri jelentésében a bizottságot, hogy a tanítók ellen a törvény értelmében tegyék meg a büntető eljárás megindítását.

P. J. Kálmán
 Én is a divat üzlete
 NAGYVÁRAD. F. 2 - UTCA 3. TELEFON 672.
 Kalapokban Európa legjobb-
 készítményei: SZABOTT ÁRAN
 MELETT

KIZÁRÓLAG
 SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ
 URI FEHÉRNEMŰEK

PELIKAN ÉS GYUKITS
 CS. ÉS KIR. UDV. KALAPGYÁROSOK
 FŐRAKTÁRA.

tása végett az eljárást. Az esetről pedig tegyenek jelentést a vallás és közoktatásügyi miniszterhez.

A tanfelügyelő jelentése után Zigre Miklós méltatlankodva veszi tudomásul, hogy az iskola látogatások már valóságos rendőri vizsgálatá fajultak. Tudomása szerint vers ellenes rendelet nem is létezik. Mindazonáltal hozzájárul a vizsgálat megindításához. A versek ellen megindítandó vizsgálat ellen azonban tiltakozik.

Vasady tiltakozik Zigre szavai ellen. O nem rendőri vizsgálatot teljesített, hanem hivatalos közelességet.

Virágh Béla a tanfelügyelő védelmére kél. Vissza utasítja a Zigre szavait. Indítványozza hogy a könyvek tétessenek át egyenesen azon ügyészséghez, melyek a könyvek szerzőire illetve kiadóira illetékesek.

Az indítvány elfogadásával az ülés fél a óraker véget ért.

Papp Miklós jubileuma.

Papp Miklós kir. tanácsos, pénzügyigazgató közszolgálatának 35 éves fordulóját a szeretet melegével ülték meg tegnap s a tisztelet, ragaszkodás közvetlenségével ünnepelték a jeles közhivatalnokot, a méltányos, igazságos hivatalfőnököt s a közérdek szolgálatában tevékenyen buzgólkodó polgárt.

Harmincöt év egy emberöltő! Már magában az, hogy annyi időt eltölt valaki az egész embert igénylő munkában, érdemes a tiszteletre; annál inkább rászolgált erre az a férfi, aki a hivatalos működésén kívül a társadalmi téren is kivette a részét a hasznos munkából.

Igy futotta meg Papp Miklós kir. pénzügyigazgató eddigi élete pályáját s ezért nyilvánult meg tegnapi jubileuma alkalmából e város intelligens polgárságának rokonszenve, elismerése oly impozáns módon.

A jubileumi ünnepek házi ünneppé, a pénzügyi hivatalok háziünnepévé készült, de részt kívánt abból Nagyvárad polgársága is.

A jubileum ünnepeinek hivatalos része tegnap reggel a pénzügyi palota nagytermében folyt le.

A tisztviselők ott gyűltek össze s küldöttség ment az ünnepeltért. Nagy Ignác pénzügyitanácsos, Kovács Dénes és Poynár János lakásán kecskékkel tel az ünnepeltet.

Szívvel fakadt éljenzés fogadta, mikor Papp Miklós megjelent tisztársai között.

Németh István igazgató-helyettes hosszabb beszédben üdvözölte. Szépen méltatta az ünnepeltet, majd így folytatta:

Tisztársai körében szigorú, de igazságos főnök s jó akaró pályatárs. Int, fedd, dorgál ahol kell, de csak végszükségben fejt. Mint gondos kertész nyeseget s örmét leli benne, ha gondos keze munkáját eredményes fejlődés, siker koronázza. Alárendelt pályatársát is gyámoltja, ügyét, sorsát ott is elősegíti, ahol az nem is gondolja.

Ezek röviden azon tisztviselői erények, melyek mély tisztelettel, ragaszkodó szeretettel vezérelték a vele együtt működő pályatársakat.

Mily gyakori az eset, hogy a hivatalos téren minden irányban kifogástalan tisztviselő, még ha oly magas polcra emelkedik is, igen csekély értékkel bír a társadalomban. Az imént már jelzett rideg törvény szakaszokkal való állandó foglalkozás nem hogy fejlesztené, de eltompitja benne a társadalom követelményei iránti érzéket, közömbössé teszi minden iránt, ami az íróasztalon kívül esik. Mily szép erény, mily vonzó példa az Nagyságodnál, hogyha el-

bagyja a hivatalos íróasztalt és kilép a világ zajába, a nagy társadalomba: ott is megtalálja a helyes utat. Alkalmazkodni tudó, simulékony, könnyed uri modorának köszönheti, hogy egy egyes társadalmi köröknek kedvelt tagja, mint a salonokban szívesen látott vendég. Társalgásában elmés, leleményes s a mi legtöbb, mindenki iránt figyelmes és gyöngéd; a társadalmi intézményeknek istápolója, patrónussa.

Ki így töltött be 35 évet a közpályán, az nyugodt lélekkel tekinthet vissza a hosszú multra s mélán örömet lelheti benne. De a főnök öröme a tisztviselői kar öröme is egyuttal, mert hiszen mi, mintegy családnak tagjai egyesülünk a főnök atyai jogára allat. Örülnek tehát ma a mi szíveink is.

Még csak néhány szót. Tekintsünk a mai határköztől előre is. Előtte a jövő az ut hátralévő része. Az imént jelzett mult felett örülni lehet; a jövő a reménység. Midőn mi e mai napot ünneppé avattuk s a dicsően eltöltött idők felett örömeinknek adunk kifejezést: meg kell emlékezzünk a jövőről. Ennek leplet mi nem tudjuk tellebbenteni. Ide tehát csak a kívánni valót sorolhatjuk. Itt eszembe jut Kürty Emil egy kis elbeszélése, melyet csak igen rövid kívánságban említek fel: Egy kiránduló társaság a hajó fedélzetéről élvezte a folyam által szelt tájnak szépségeit, midőn a hajó egy hid felé közeledett.

Egyik megszólalt, azt mondja, hogy beteljesedik, amit az új hid alatt elhaladva kívánunk. Erre megkezdődtek a kívánságok. A kis fiu habos tortát kívánt, — a leány nem mondotta meg mit óhajt, — az ifju szerelem urán sóvárgott; egyik mama pénzt óhajtott s megszólalt a másik mama és azt mondja, hogy neki legtöbbet ér a családja boldogsága.

Midőn mi az előbb elmondottak nyomán és jelzett alkalomból szívből üdvözöljük Nagyságodat a mai napon, egyszersmind kívánjuk, hogy hátralévő szolgálati idejét friss, jó egészségben, eddigi jó kedéllyel, a tisztviselői iránti páratlan jó indulattal töltse el s vágyai úgy a hivatalos téren, mint a társadalomban s főképpen forrón szeretett s általunk is nagyrabecsült családja körében minden irányban teljesüljenek, érje meg a másik mama legtöbbet érő kívánságát, családja igazi boldogságát.

A mai nap emlékeztetere a tisztikar arckép csoportozatát kívánjuk átaladni, amely azonban technikai akadályok miatt ma ugyan nem áll rendelkezésünkre, de pár nap múlva azon kéressel fogjuk ányujtani, hogy méltóztassék azt tőlünk csekély emlék gyanánt szívesen fogadni. Most pedig mély tisztelettel párosult szeretetből kiáltjuk, hogy a jó Isten szeretet hazánk s a társadalom javára, kedves családja és szerető tisztársai örömeire és boldogítására sokáig éltesse. Éljen!

Az üdvözlést Papp Miklós könnyekig meghatva fogadta.

Hivatkozott arra a káposra, mely az összes pénzügyi tisztviselőket kell, hogy egybeforrassa; ez a becsületbeli munkakedv, az összetartás érzete s az a bizalom, mely a feltebbvalót és alantasabbat összefűzi a szívvel-lélekkel egy tisztviselőtársával, mert működésében ott van az erő, a siker. Köszöni a szeretet megnyilatkozását, a bizalmat. Mint jó testvér és kártárs a munkában igyekszik ezt meghálálni.

A tisztelgők ezután ányujtották a tisztikar albumát, melyet hálás köszönettel vett az ünnepelt.

A disztrakoma.

Két óra után nagyszámmal gyülekeztek a tisztviselők és a vendégek a nagyvárad vasútállomáson. A fűrdővonalat kocsijai alig bírták befogadni az óriási közönséget, dacára, hogy az állomásfőnök még dicséretesen igyekezett megfelelő számú kocsit rendelkezésre bocsátani. A váradvelencei állomáson szintén többen várták a fűrdővonalat.

A Félix-fűrdő állomás lobogókkal fel volt diszítve.

Az ünnepi lakomára a Félix-fűrdő kur-szalónjának mindkét nagytermét elfoglalták az izlésesen terített asztalok, amelyeket csakhamar ellepelt a jubiláló díszes közönség sokasága.

Az ünnepelt az asztalfőn Glac Antal főispán és Borde Ferenc városi főjegyző között ült. Körülötte ültek: Szokoly Tamás orsz. képviselő, Hranyiczky Károly megyei árvaszéki ülnök, dr. Halász Lajos, Száhlender Károly, Major Lajos, dr. Vimmer Julián stb.

Ott voltak még: Balogh János, Buzás Elemér, ifj. Berger Sámuel, Dr. Berkovits Ferenc, Dr. Baróthy Akos, Dr. Bozóky Alajos, Borde Ferenc, Brüll Gyula, Buday Pál, Debreczy Imre, Diamandy József, Diósy Lajos, Dr. Demetrovits Elek, Dr. Duma Flórián, Dus László, Dr. Dénes Sándor, Dr. Fássy Lajos, Dr. Friedländer Sámuel, Fried Ede, Fenyő József, Fráter Pál, Gérek János, Dr. Gyémánt Jenő, Gilnreiner Adolf, Dr. Hoványi Géza, Huzella Gyula, Hranyiczky Károly, Jellinek Géza, Jerzsák István, Kovács András jegyző, Kőszeghy József, Kugler Albert, Kajdy József, Kiss Károly, Kovács András, Dr. Lengyel Zsigmond, Dr. Lánchy József, Lukács Odón, Lévai Márton, Laszky Armin, Lakos Lajos, Lövenstein Zsigmond, Dr. Löblé László, Dr. Matolay Károly, Markovits Samu, Mendelényi Béla, Moskovits Miksa, ifj. Márkus János, Molnár Lajos, Dr. Molnár Imre, ifj. Moskovits Mór, Dr. Moskovits Miklós, Novák János, Oswald Frigyes, Orosz László, Olasz Béla, Dr. Popper Akos, Popper Károly, Petrovsky Kálmán, Dr. Papp Coriolán, Papp Károly, ifj. Popper József, Pallay Lajos, Pásztor Bertalan, Papp Károly, Dr. Percel Adolf, Papp Imre, Dr. Papp Károly, Róz Simon, Reismann Mór, Dr. Rosenthal Mór, Reményi Vilmos, Stauber József, Sonnenfeld Adolf, Siket Traján, Szócs Sándor, Dr. Sarkady Lajos, Dr. Stokker József, Sas Ede, Száhlender Károly, Szűcs Géza, Szondy Vilmos, Tarján János, Tóth Gyula, Telegdy József, Tolnai Miksa, Török Gábor, Varga Pál, Dr. Várady Zsigmond, Weintraub Mór, Weiterschütz József, Weisz Mór, Dr. Wimmer Julian, Weisz Ernő.

A pénzügyi tisztikarból: Major Lajos, Németh István, Szép Lajos, Schatz Miksa, Kamánszky János, Csipkés Sándor, Nagy Ignác, pénzügyi tanácsos, Klitus János, Padala Pál, Kovács Dénes, Vass János, Poynár János s az összes többi tisztviselő.

A tósztok sorát Glac Antal főispán nyitotta meg. Azzal kezdte, hogy eljöttünk ünnepelni egy férfit, kiben az igazságszeretet, méltányosságot, a polgári erényeket öszpontosulni láttuk. Mikor ez ünnepen jelen vagyunk, meg kell emlékezzünk a legalkotmányosabb koronás főről, a királyról, aki kellőképpen méltányolta a jubiláns férfi érdemeit. Az alkotmányos királyt élte.

Szép Lajos pénzügyigazgató volt az ünnepi szónok, aki azzal kezdte beszédét, hogy a pénzügyi hatóság ünnepet ül, mikor ma Papp Miklós igazgató 35 éves szolgálatának jubileumára összegyűlt. Papp Miklós élete mutatja, hogy vezérszerepre hivatott. Ezután részletes élettörténetét mondta el az ünnepeltnek. Nagyvárad működését ismerjük, ebből kiemeljük, hogy a modern pénzügyi palota, ahol a pénzügyi hivatalok kényelmes otthont nyertek, az ő kezdeményezésére létesült. — Beszéde végén a tisztikar nevében leteszi a szeretet, ragaszkodás, hála koszoruját. Hosszu boldog életet kíván az ünnepeltnek, hogy sokáig boldogíthassa kedves családját s másik családját: a tisztikart.

Major Lajos pénzügyigazgató helyettes ezután lendületes szép beszédet mondott. Sajnáljuk, hogy a nagy zajban a beszédnek csak egy részét lehetett jól hallani. Beszédében rámutatott, hogy annál nagyobb az öröme, mert ezen az ünnepen, mely első sorban az ő ünnepük, együtt lát minden társadalmi osztályt, az összes hivatalok képviselőit, a gyáripart, a kereskedelmet s az aranyos lelkű főispánt. Jellemezte Papp Miklóst, mint önzetlen, buzgó munkást, aki megbecsüli a szorgalmat, odaadást s védi a törvény határa között a polgárok érdekeit. Ezt bizonyítja, hogy oly szép számmal jöttek össze ez alkalomra a vendégek, akiket élte.

Szokoly Tamás nem mint tisztviselőt, de mint embert üdvözli Papp Miklóst, aki működésével kiérdemelte a polgárok szeretetét. A becsületes főnököt s becsületes tisztikarát élteti.

Bordé Ferenc abból indult ki, hogy egy pénzügyigazgatónak mily nehéz feladata van. A törvénybeli kötelessége mellett a polgárok érdekeit is védeni kell, Papp Miklós ezt megoldotta, aminek bizonyossága, hogy a polgárok törvényhatósági tagnak választották. Mint városatyát, élteti Papp Miklós.

Lukács Ödön adóügyi tanácsnok rámutatott keretben szép beszédében, hogy mily fontos a város polgárságára, ha olyan ember áll az állami pénzügy terén, aki nem zárkózik el ridegen a város polgárainak az érdekei elől. Papp Miklós mástól értized óta megmutatta, hogy a kölcsönös együttműködést miként lehet elérni.

Csak most jutott szóhoz az ünnepelt.

Papp Miklós lelkemélyéből úgy szeretne beszélni, ahogy Isten nem adta meg neki. Teljes életében igyekezett, hogy tiszteljen mindenkit úgy mint tisztviselőt és mint polgárt, de különbséget ne tegyen. Jól tudja, hogy a polgárnak épp úgy kell kötelességét teljesíteni, mint a tisztviselőnek, ő is polgár. Ellenszenv van a pénzügyi tisztviselőkkel szemben, de ennek alapja nincs. Fejtegeti, hogy mily kötelemezt ró rájuk az állam. Csak pénzzel és pénzzel lehet az állam szükségességeit kielégíteni. Talán nem minden polgárnak teljesítheti kérelmét, de hisz az igazságügynél sem hoznak mindenkire kedvező ítéletet. Arra örködött, hogy a vezetése alatt álló hivatalok mindég méltányosak legyenek. Felkéri hivatalnok társait, hogy karöltve igyekezzenek szeretett haza felvirágoztatására.

Siket Traján lelkes figyelemmel hallgatott beszédében rámutatott, hogy a magyar nem tartott össze. Nem jubiláns dicsérete ez ünnep, mert az megtette 35 éven át kötelességét, de a tisztikar tisztelte meg önmagát ez ünneppel, mert bebizonyította, hogy tiszteli a szolgálati erényt, a hűn teljesített munkát. Az agitátorokat, akik az állam ellen törnek legjobban megcáfolta az, mikor a kormány Papp Miklóst egy olyan fontos székbe ültette, nem nézve vallást, nemzetiséget, csak embert s a kir. tanácsosi címmel tüntette ki Papp Miklóst. Igazgatósága tisztikara nevében üdvözli a jubilánst.

Ezután felolvasták az üdvözlő táviratokat és leveleket. Ezek között van dr. Szmracsányi Pál püspök, dr. Beóthy László, Széchényi Jenő, Sztaniszlóvszky Altonz kir. főügyész, Hlatky Endre, Erős Rezső, a belényesi gör. kath. püspöki uradalom, dr. Konrád Márk, stb. levele és távirata.

A pompás banketten *Komzsik* Alajos fűdöbélő pompás ételei és italai általános dicséretben részesültek s dacára a szokatlan időnek, a kiszolgálás is pontos és kifogástalan volt.

A bankett után a társaság a szabadban foglalt helyet a fűdöbélő gondos kiszolgálása mellett a késő éjjeli órákig kellemesen szórakozott s folytonos óvációkban részesítette az ünnepeltet.

Megszökött kereskedő.

Katonavárosnak szenzációja van. Megszökött egy kereskedő, akiről az a hír volt elterjedve, hogy dús gazdag ember. Az esetről adjuk a következőket.

Hartmann Aladár Katonaváros tekintélyes kereskedője évekkal ezelőtt nősült. Fiatal felesége azonban tüdővészben szenvedett s ennek gyógyítására Hartmann tetemes összegűt áldozott. Felesége gyógykezelését csaknem teljesen felemészttette a kereskedő minden vagyonát, mert a fiatal asszonyt gyógykezelés végett a világ minden klimatikus fűdöjébe elvitte.

A nagy áldozatok árán hozott gyógykezelésnek semmi eredménye nem volt, mert Hartmanné pár hóval ezelőtt meghalt.

A fiatal asszony halála után Hartmann igen durván bánt az apósával és az anyósával.

Pénteken este is valami csekélység miatt összeszólkkozott Hartmann az apósával. Az összeszólkkozás után a kereskedő nyomtalanul eltűnt a városból és azóta távol is van.

A kereskedő távolléte nem tűnt fel a katonavárosiaknak, mivel Hartmann azt hangoztatta az utóbbi időben, hogy megházasodik és feleségéért nem okára el fog utazni.

Tegnap reggel azonban az üzlet nem lett kinyitva és mivel a kereskedő holléte felől nem tud senki semmi felvilágosítást mondani, nyilvánvaló, hogy Hartmann megszökött.

Hartmann szökése különösen a Váradal szomszédos kisebb falvak lakosságát ejtette kétségbe Hájó, Rontó, Pecszenytmárton és Pecszenyölös községekből ugyanis a kisgazdák mindnyájan Hartmannal vásároltak.

A vásárolt árukat azonban nem fizették ki készpénzben, hanem e helyett váltót adtak, melyeket Hartmann a váradai pénzügyhatóságnál leszámitoltatott.

Hartmann az utóbbi időben nagy mennyiségben rendelte a gyarmatárúkat. A megérkezett árukat Hartmann jóval értékükön alul adta el. Az így nyert összeget az utra készítette, melylyel már ugylátszik régebben foglalkozik. Távozása előtt való napon többek előtt egy 5000 koronás betéti könyvet mutatott a következő szavak kíséretében.

— Lássátok van pénz, most már megyek a menyasszonyomhoz és megmondom neki, hogy van pénzem, üzletem, most már eljöhök. Hartmann ezek után egyszerre nyomtalanul eltűnt. Hír szerint többen feljelentést fognak tenni a kereskedő ellen. Hartmann, aki igazgatósági tagja volt az ujonnan alakult Közgazdasági bankok, valószínűleg Filadelfiába ment.

UJDONSÁGOK.

Tél a tavaszban.

(Egy öreg ember naplójából.)

Kacagó verőfény ömlik el a tájon
És már rózsafelhős fenn a magas égbolt,
Hej, de én a tavaszt mindhiába várom:
Lány fuvalom rég volt . . .

Fű, virág a réten új életre támadt,
Olyan a természet: mint mosolygó gyermek.
Lány szellő legyezi a rügyező fákat,
Madarak esiceregnek . . .

Moecaras mezőben, hol lépdel a gölyös:
Pajkosan iramlik a sok színes lepke.
Békanyál huzódik a merengő tőre
Míg egész befedte . . .

Mindenki tavaszt lát, oh, csupán csak én nem
Fejemen a hajszál mind deresre sápadt.
Szemeim beestek üregükbe mélyen,
Arcom halálsápadt . . .

Alakom is megtört. A járásom rengő
Egyet-egyet lépve megcsuklik a lábam
Sir, zokog a hangom, mint a lélekcsengő
Hideg éjszakában . . .

Nem csábítottok engem! Csalfaságtok látom
Kacagó verőfény, rózsafelhős égbolt.
A tavasz már elmúlt, mint egy rózsás álom,
A tavasz már rég volt . . .

Siliga Ferenc.

* **Áldozó csütörtök.** A keresztény katolikus egyház ma ünnepli Krisztus urunk menyemenetelének emléknapját. Otszáz ember szemeláttára felemelkedett Üdvöz tőnk a mennybe, elfoglalni méltó helyét az Atya jobbjára felől. Az Olajfák hegyének azon pontján, honnét Krisztus mennybe ment, Szent Ilona császárné fényes templomot építtetett, mely azonban idők multával elpusztult. Ma e helyen egy kápolna és egy török mecset áll. Ez ünnep legrégebbi ünnepeink egyike, mely magyar nevét onnan kapta, hogy a gyermekek sok helyen e napon járulnak először tiszta gyermeki szívükkel az Ur oltárához és veszik magukhoz Jézus Krisztus legszentebb testét és véréit. Az ünnep alkalmából a székesegyházban és a több katolikus templomokban ünnepélyes szentmise és predikáció lesz és több templomban első áldozásukhoz járulnak a gyermekek.

* **Az O. M. G. E. kérelme.** Az országos magyar gazdasági egyesület ujabban országos mozgalmat indított, hogy felhívja magára a gazdák figyelmét. A fenti egyesületre a jelenlegi átala ulási politikai viszonyok által igen nagy munka vár. E nagy munkát pedig csakis az esetben teheti meg, ha az ország gazda közönsége érdeklődik az egyesület iránt. Az érdeklődést pedig a törvényhatóságok útján érheti el legjobban azért kérelemmel fordult minden vármegye és város törvényhatóságához, hogy a törvényhatóságok lépjenek be örökös alapító tagokul. Ezen kívül kéri a törvényhatóságokat az egyesület, hogy hassanak oda miszerint felhívások útján a gazdaközönség minél tömegesebben lépjen be az egyesületbe.

* **A keresztjáró napi istentiszteletek.** A keresztjáró napi ájtatosságok tegnap, szerdán értek véget. A keresztjáró körmenet tegnap a Szent-László templomból indult ki és a kapucinus atyák templomába vonult, ahol *Lányi* József tinini püspök, aki az egész szertartást is végezte, szent misét mondott. A szent beszédet. P. *Gaurader* Isaurus rendű házfőnök tartotta. Ezután a körmenet visszatért a Szent László templomba, ahol Te Deummal véget ért a három napos ájtatosság.

* **A város szénája.** A város szénája, mint a gazdasági tanácsos jelenti, nincs rendbe. A jelentés szerint ugyanis meg van véve a széna mintegy 24285 métermázsa, azonban az ára nincs kifizetve. Most a gazdasági tanácsos kéri a városi tanácsot, hogy a széna árát 1457 korona és 10 fillért utalja ki, mert csak így lehet teljesen rendén a város szénája.

* **Személyes kérdés a közigazgatásban.** Az ismeretes fegyverelkobzási rendelet is szóba került tegnap a közigazgatási bizottságban. Erre az adott okot, hogy a magyarországi járásban a csendőrség a fegyvertartási engedélyeket vizsgálta azoknál, kiknek fegyverük volt. Ez alatt a vizsgálat alatt a csendőrség Inger Szolmán bey cselédségétől elkobozta az összes fegyvereket, mivel a cselédek nem rendelkeztek engedéllyel. Az elkobzás ellen jelentést tett Inger a szolgabírónál, Ertsey Kálmánnál. A jelentésre Ertsey visszaadta a fegyvereket. A jóakaratu intézkedésre Inger feljelentést tett Ertsey ellen s kérte a szolgabíró elleni fegyelmi megindítását, mert a fegyverelkobzást ő bosszúnak tartja a legutóbbi választások miatt. A közigazgatási bizottság tegnap foglalkozott ezzel az ügygyel, azonban a fegyelmi vizsgálat elreudelését nem mondta ki, jóllehet ezt a főispán Ertsey reputációja érdekében kérte.

* **Uj állategészségügyi felügyelő.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter tegnap értesítette Biharvármegye és Nagyvárad város

törvényhatóságát, hogy az elhalt Tóth József állategészségügyi felügyelő helyébe a felügyelői teendőik további intézésével Tátray János budapesti kerületi állatfelügyelőt bizta meg.

* Drágasági pótlék a vármegyén.

A vármegye hivatalnokai között nagy lehangoltságot okozott az a hír, hogy a számvevőség nem tud alapot mutatni a közgyűlésnek a drágasági pótlékra. Az ügyvel a juniusi közgyűlés fog foglalkozni és mint az eddigi években, úgy az idén is bizonyára találnak megfelelő alapot a segélyre. Hiszen a drágaság folyton fokozódik s ezt legjobban a tisztviselők érzik meg.

* **Az árvák fehéreneműje.** A városi árvaház alelnöknője előterjesztést tett a városnak, hogy az árvaház részére fehéreneműket rendeljen a város, mert az eddig használt ruhaneműk mind kopottak. A számvevőség tegnap tette meg jelentését ez ügyben a tanácshoz s véleményezi a szükséges fehéreneműk árának 1627 korona és 38 fillérnek a kiutalását.

* Felebbezés az urszádi választás ellen.

Biharmegye igazoló választmánya *Dobra* Tógyer és társai felebbezést adtak be az urszádi választás ellen. Előadják benne, miféle eszközökkel dolgozott a megyei párt, csak hogy dr. *Krüger* Aladárrel szemben *Tempeleán* Dezsőnek szerezzék meg a többséget? A hivatalos közegek korteskedéseinek és a szabálytalanságoknak egész tömegét sorolja fel a felebbezés. Így a kisházai jegyző *Petegdet*, a segédje *Krasszát* vitte be a megyei párt mellett. De még a hivatalos pressió sem lett volna elégséges a függetlenségi párt jelöltjével szemben. A megyei párt egyéb, nem szokatlan eszközökhöz is folyamodott. *Havas-Dombrovcán* van két *Paskucz Juon*. Bizonytalán azt hitte a megyei párt, hogy két *Paskucz Juon* közül legalább egyet leszavaztathat? Nyolc tanu igazolja, hogy egyetlen *Paskucz Juon* sem volt látható a szavazáson, mind a kettő otthon volt. A szavazategyártás mesterségében aztán olyan buzgó volt a megyei párt, hogy bár a leszavazottak jegyzéke szerint 449 választó szavazott, az urnában 451 cédula találtatott. Ez alapon a függetlenségi választók a választás megsemmisítését kérik.

* **A megye közbiztonsága áprilisban.** A csendőrpáncsnokság tegnap terjesztette be az alispánhoz a múlt havi közbiztonságot feltüntető kimutatást. E szerint a múlt hónapban összesen 228 kihágást követtek el, melyből 227 kiderített. Elfogtak összesen 5 embert és feljelentést tettek próbált ügyek miatt 348 esetben. Tekintve a vármegye őrési területét és népességét, a megye közbiztonságát elég jónak mondhatjuk. A fenti bűnhalmazból is a legtöbb volt a lopások esete, melyeket kóbor cigányok követtek el.

* **Elhunyt urasszony.** Mint részvétellel értesülünk, *Iby Karolin*, előkelő nagyváradi urasszony, folyó hó 7-én éjjel 1 órakor a haladók szentégeknek ájtatos felvétele után életének 85-ik évében meghalt. A megboldogultat tegnap délután temették el az olasz sírkertben. Az elhunyt urasszony nagynénje volt dr. *Gedeon Albert* budapesti kir. ítélőtáblai bírónak és néh. dr. *Gedeon Lászlónak*, kit a nagyváradi kir. ítélőtáblától neveztek ki korona-ügyészszé de eskütétele előtt elhalt.

* **Humanizmust katonákhoz.** A városligetben gyakoroltatják a póttartalékosokat naponként. Egyes csapatokat vonultatnak fel az egybegyűlt nagyszámú közönség gyönyörködésére. Azonban a csapatvezető altisztek, hogy a saját inponáló képességeket növeljék, olyan diszes káromkodásokat rögtönöznek és

olyan kitételekkel illetik a legénységet, hogy a legedzettebb arcok is belepirulnak. Talán a kiképzés történhetnék egy kissé enyhébb módon is, különösen a nagyszámú hallgatóság előtt. Ajánljuk ezt az illetékes körök figyelmébe.

* Borzalmas halál a vasut kerekai alatt.

Brátkáról jelenti tudósítónk, hogy a körjegyzőséghez tartozó *Bánlaka* község határában tegnap éjjel borzalmas szerencsétlenség történt. Tegnapra virradóra a vasuti ór rendes pályavizsgálati útját teljesítette, amikor *Bánlaka* határában, hol a pálya fordult, a sineken borzalmas összevagdalt asszonyi holttestet talált. Az esetről azonnal jelentést tett az ór a brátkai jegyzőnek, honnan az előjárók kiszállottak a helyszínre. A megtartott vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a hulla *Maruska Miklósné* hullája. *Maruskáné* tegnapelőtt este a községben igen sok alkoholt ivott meg. Az alkonyat után utnak indult a vasuti töltésen hazafelé. Utközben azonban elnyomta az álmot és a sinekre feküdt. Az éjjeli gyorsvonat jött legközelebb. A hatalmas gép a sineken alvó asszonyt derékban vágta ketté, ezenkívül egy bal, mint a jobb lábát is elmettszette. Az esetről jelentést tett az előjáróság az ügyészségnek és mely a legszigorúbb vizsgálat megindítását rendelte el. Nincs kizárva ugyanis az, hogy az asszonyt előzőleg megfojtották és úgy tették a sinekre. Az eddigi vizsgálat még nem derített föl semmit erre vonatkozólag. A gyorsvonat vezetőjét nem terheli gondatlanság mivel az éj sötétjében nem vehette észre a sineken fekvő asszonyt.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Polatzek* János nagyléti dohánybevaltó hivatali kezelőt a VIII. fizetési osztályba sorozott dohánybevaltó hivatali kezelővé nevezte ki.

* **Kizárás és sztrájk a máv.-nál.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A máv. gépgyárának *Kőbányai-ut 30. sz. alatti* gyárában a rézmunkásokat kizárták. A rézmunkások igen csekély számban vannak ottan, összesen 15 ember dolgozott, kik közül kettőt, mert már régen szolgálják a máv. gépgyárát, visszatartották, a többi tizenhárom pedig kizárták. A kizárás oka a gyárvezetés szerint az, hogy a munkások már hónapok óta állandóan a maguk panaszával izgatnak és a munka elszámolásáról hamis híreket terjesztettek, legutóbb pedig amerikázással a munkát annyira leszorították, hogy a gyár hasznát nem vehette. Mindezek alapján a gyár most kizárta a munkásokat. Ezek a leghatározottabban tagadják, hogy amerikáztak volna. Az igazgatóság velük szemben megállapította az akkordrendszert, aminek következménye az volt, hogy amíg más gyárakban hasonló munkával hetenként ötven koronát keresnek a munkások, addig itten legfeljebb csak 30 koronát kerestek. A munkaanyag lemerésénél sohasem voltak jelen, aki a mérést eszközölte, annyit irt a munkalapra, amennyi neki tetszett. A kizárás következménye, hogy a máv. gépgyár vas- és rézöntődjét bojkottálták, a vas- és fémmunkások szakszervezete pedig elhatározta, hogy a kizárt munkások visszahelyezését követeli, a munkásokat anyagilag és ha a kizárás soká tartana, erkölcsileg is támogatni fogja.

* **Küzdelem az alkohol ellen.** Az Általános Közjótékonsági Egyesület elhatározta, hogy Országos Alkoholellenes Szövetséget alakít, *Csáky Albinné* grófné fölhívást bocsátott ki, amelyben az ország egyesületeit csatlakozásra szólítja föl; egyben mindenkit kér, hogy az alkoholizmus ellen, korunk e rettenetes csa-

pása ellen képessége szerint küzdjön. A József-szanaszatórium már belépett a ligába. Azt hiszik, hogy ez a küzdelem, amelynek élére *Csáky Albinné* grófné áll, sikerrel fog végződni.

* **A tiszta törökök.** A városi tiszti főorvos rendeletére dr. *Nemes Aron* tisztiorvos és *Kemény Ignác* rendőrbiztos tegnap megjelentek a *Gilányisoron* lévő bózagyárban, hogy ott hatósági szemlét tartsanak. A hatósági-közegek megvoltak lepetve a tapasztalt tisztaság és rend felett. A törökök, kik nem a legiszta ruházatban árulják a bózát valóságos minta tisztaságu helyen laknak s a bózagyártás körül meglepő tisztaságot fejtenek ki.

* **A Pece vasuti hidja.** A *Rhédey* kertben lévő vasuti hid, mint a télen december 31-én és a tavasszal március 4-én bebizonyította, hogy nagyobb vízáradásokat nem képes bebocsájtani. Az említett időben ugyanis a Pece jóval feljebb emelkedett a hidon s medréből kilépve víz alá borította a környékbeli földeket. Az áradások alkalmával helyszíni vizsgálatot tartottak s megállapították, hogy a hid volt az oka a vízáradásnak. A helyszíni vizsgálat után kérték a hidat felemeltetni. Az ügy a főmérnöknek lett kiadva véleményezés végett. *Komlóssy* tegnap tette meg jelentését a hidra vonatkozólag. Jelentésében mértanilag bizonyítja a főmérnök, hogy a hid nem duzzasztja úgy a vizet, hogy az kiöntson, tehát új hidra nincs szükség. Különös a főmérnök mértani bizonyítása, ő ugyanis azt bizonyítja, hogy nem önthet ki a Pece és már kétszer is ki öntött. Alighanem ásó kapa ügy lesz a vasuti hidból.

* **A felesége jelentette fel.** *Laczkó* Jánosné szül. *Petrikó Juliánna* azt panasolta a rendőrségen, hogy férje üti-veri mert ő tisztességes életmódra akarja szoktatni. Minthogy azonban látja, hogy szándéka eredményre nem vezet, bejelenti, hogy férje állandóan lopással foglalkozik. Bott r. ellenőr a helyszínén egész csomó női és férfi fehéreneműt foglalt le, melyet *Laczkó Lebovics* nevű szatocstól lopott.

* **Tűzfészek a városban.** Megemlékeztünk arról a tüzészetről, mely tegnapelőtt pusztított *Kossuth-utcán*, az *Első magyar sörfőzde* részvénytársaság raktárában. A tüzet akkor a tüzoltóknak látszólag sikerült lokalizálni. A következmények azonban ellenkezőjét bizonyítják. A tüz után ugyanis a jégpincét, melynek tetőzete a tüz martalékává lett, szalmával fedték be, hogy a nap hevétől megóvják a jégkészletet. A tüzből azonban valahol a gerendák között tüzes üszök maradhatott vissza s ettől a szalma meggyulladt s éjjel 1 órakor hatalmas lángoszlopot támasztott. A kivonult tüzoltóságnak ismét derekas munkájába került a tüzet eloltani. Az udvarban felhalmozott gyulékony anyagot a rendőrség kihordatta a Nagyvásár-terre és nem engedte visszahordatni, hanem kötelezni fogja, hogy a raktárt onnan telepítsék ki.

* **Halálozás.** *Vikol* Antal birtokos f. hó 7-én életének 80-ik évében *Kolozsvárt* meghalt. Az elhunytban *Vikol* István Bihar-csanálosi birtokos édesatyját gyászolja.

* **Bejelentett öngyilkosság.** *Megyeri* József 23 éves asztalos mester tegnapelőtt bejött a sorozásra s másnap levelet irt Nagyszalontára menyasszonyának, hogy öngyilkos lesz. Aki hollétéről tud értesitse *Megyeri Mihály* kerékgyártót Nagyszalontán.

* **A filléres takarékos és segélyszövetkezet** értesíti t. gajait, hogy az ünnep miatt a befizetések ma, csütörtökön délelőtt 9—11 óra között teljesítendők.

* **Tolvaj iskolás fiúk.** A folyó évi április 25-én *Garay Szent-László-teri* fodrászhoz beállított 2 iskolás fiu s egy beretvát kinnál eladásra. Minthogy az üzletben alkalmazott *Mátéh István* fodrászegéd rendőrért küldött, a két fiu ezt nem várta be, hanem a beret-

vát hátrahagyva megszökött. A beretvát igazolt tulajdonosa a rendőrség büntügyi osztályánál átveheti.

* **Értesítés.** A Bihar megyei koronatakarék- és hitelszövetkezet heti befizetései az ünnep miatt e hó 9-ike, csütörtök helyett e hó 10-én pénteken délután 3—5-ig teljesítendő.

* **Iszósos választéku arany-, ezüst bérme-lási ajándék ékszerek és órák csakis olcsó árban** kaphatók Szilágyi Géza és Társa ékszerésznél (Fő-utca) Rákóczi-ut Orsolya-zárda épületben, Sebő Imre könyvkereskedésével szembe.

Találtak egy bitang csikót és egy sertést. Tulajdonosa 8 napon belül jelentkezze, különben elárverezik.

x **Urak!** a kalap és uridivat szükségleteiket edezzék Pfaff Káimánál, hol a legfinomabb angol és francia újdonságok szigorúan szabott árak mellett kaphatók.

x **Szenzáció számba menő** újdonsággal lepte meg városunkat Lambert Ede nagytehetségű fiatal fényképész, ki nagy áldozatok árán egy minden ízében modern műtermet nyitott, s kirakatjairól itélve elsőrangú fényképésznek ígérkezik, ki különben festő is. Lapunkban közzétett hirdetésére külön is felhívjuk a t. közönség figyelmét.

x **Egy munkás-család szerencséje.** Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös hálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztos vagyonhoz jutott. A szorgalmas derék családfő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét vesztve, hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka híján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakarított fillérekből osztrálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A. budapesti bankház, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60.000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolc napon belül adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kívül még számos szerény sorsu kis embernek teremtett jólétet.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Csütörtök: Rip-Rip operett.
Péntek: A tökéletes feleség.
Szombat: Az ördög.
Vasárnap: Az ördög.

Takarodó.

A nyári meleg megérzik a színházi közönség érdeklődésén is: alig-alig volt harmadrésnyire tele a színház. Pedig Huszella Irén vendégteljesítményei közül az utolsó volt talán a legjobb sikerű. Közvetlen melegséggel, igaz érzéssel igyekezett játszani s ez jórészt sikerült is. Ugy látszik, van tehetsége a színpadra s van kilátása szép jövőre, ha ugyan meg nem unja a festett világot s nem talál szebb jövőt, igazabb boldogságot a való világban.

Az előadás a jobbak közé tartozott; a katonás fellépés csaknem minden szereplőnél sikerült. Tóth Elek Lauffern hadnagyának urias könnyedsége kitűnő ellentétben állott a másik fiatal szerep, Ottó személyesítője, Beregi komoly, nyers keserűségével. Fehér Gyula, Kör-

mendi, Bérczi, Hajnal és kivált Szarvasi szép sikerrel egészítették ki az összjátékban a vendégteljesítő bucsufelléptét.

Két előadás a Szigligeti színházban. Ma két előadás lesz a Szigligeti színházban d. u. 3 órakor félhelyárakkal színré kerül a *Heidelbergi diákélet*, este rendes helyárakkal *Rip-Rip* operett a Károlyi Leona, Lányi E. Simon M., Szende Ferenc, Bérczi, Toronyi val a főszerepekben.

Hegedüs Gyula vendégjátékai. Holnap pénteken kezdi meg Hegedüs Gyula, a budapesti Vigszínház kiváló művésze 3 estére terjedő vendégszereplését a Szigligeti színházban. A művész első nap pénteken a *Tökéletes feleség* című darabban, a melyben a Vigszínházban egyik legszebb sikerét aratta, mutatkozik be a váradi közönségnek. Szombat és vasárnap pedig Molnár Ferencz *Az ördög* című vígjátékában lép fel, amely egyszersmint bemutató előadás is lesz Váradon. A Hegedüs esték bérletszűnetben lesznek s a bérletk jegyeit mindennap déli 12 óráig fenntartják. A jegyváltás már ma csütörtökön d. u. 3 óráig kezdődik, amidőn mind három estére lehet jegyet váltani egyszerre is. Tekintettel az óriási érdeklődésre a Hegedüs fellépése iránt, az igazgatóság felkéri a T. bérletket, hogy helyeik megtartása iránt mihamarabb intézkedni sziveskedjenek.

NYILTTÉR.

Vettük a következő értesítést!

Reichard Áruházában

Fő-utca

megérkeztek a tavaszi és nyári újdonságok a következő cikkek-ből: Préhler, Ita, angol- és olasz kalapok! Obervalder és Ladstädter-féle szalmakalapok. Eredeti Panama-kalapok. Férfi-, női- és gyermek színes cipők. Angol zsefir ingek. Elegáns divatmellények.

Egyedüli raktár a birneves Engelhardt-féle Carlsbadi cipőkből.

REGÉNYCSARNOK.

Művészelet.

Irta: Kraszevszkij A. N.

— Oroszból. —

36.

— Nem, dehogy! Erre nem volt alkalmam, — felelé Natália büszkén. — Még csak az kellene; de bizonyos tolakodó allurejei vannak, úgy nézi a nőket, hogy —

— Azt akarod mondani, hogy rossz modora van, — viszonzá Lensky — nos, az — E percben újra csöngettek künn; majd

belépett az inas és tálcán egy nagy csomag hírlapot hozott, melyek keresztkötés alatt az imént érkeztek postán. Lensky izgatottan bontotta ki: ugyanazon hírlap, a »Haladás« egy és ugyanazon száma volt, s mindegyikben vörös, zöld, kék, fekete írónnal megjelölve egy tizenkét hasábnyi tárcsa e cím alatt: »Egy zenei élvezet, mint akarat és képzelet eredménye.« a következő jelíggel ellátva: »Honnan ered egyáltalán a nagy ellentmondás, mely ezen a világon, (értsd: operán) átvonul.«

Lensky gyorsan kereste az aláírást.

— Spatzig Arnold — suttogó hangtalanul, — nem is tudtam, hogy a »Haladásnak« is dolgozik.

— Ne olvasd ezt a firkát! — kiáltá Natália, ki női gyorsaságával már átfutotta a cikket; — kérlek, minek nyelnéd a sok méget.

Lensky azonban durván lerázta magáról, a hírlap fölé hajolt és félhangon olvasá: »Ha léteznék zenészet miatyánk, annak utolsó legbensőbb kérése így hangzanék: ments minden gonosztól, de különösen a virtuóz-zenétől. Lensky operájával ismét elvitázhatatlanul bebizonyította, mennyire gyöngíti a művész gyakorlati működése annak teremtő-erejét. Első, apró szerzeményei valóban bizonyos eredeti dallam-frissesség által tüntek ki. Ezen utolsó művében azonban, Lensky, mint minden leleményben szegény író, ama reménytelen zenei pessimismus követőjeként mutatta be magát, ki az unalmat és az általános kéjelmetlenség érzetét, az előkelő zenei hatás egyik főkellékének tekinti.

A közönség, mely a kedvelt és ünnepelet művész minden cselekménye iránt érdeklődik, eleintén annyira feláldozta neki jó ízlését, hogy a nehézkes, Meyerbeerre, Halevyre és Goundra emlékeztető, s nehezen összefércelt nyitány ismétlését követelte. De ez a készen elhozott bámulat a legjobb akarat mellett sem tudott elmentállni e végnélküli négyfelvonás pusztaság-szerű egyhanguságának; csupán a szomorú mű mindinkább kirívó nevetségesen grotesk tulajdonságai segíték át az agyongyötört közönséget e zenei Sahara kongó ürességén. Legalább nevetni lehetett, jóízűen, kitaratóan nevetni, mi a nézőknek ugyan kétségtelenül némi vigaszt nyújtott, de a közreműködőkre nézve annál szomorubb jelentőséggel bírt.

Megfoghatatlan, hogy egy oly kiváló művész, minő X. ur, mikép vállalkozhatott egy Konrad szerepére, melyben csak nevetségessé teheti magát...

Lensky egyre halványabb lett, végre egy pohár viz után nyult.

— Ne olvass tovább, esdett Natália, ki bánja, mit ír ez a hazug. Legjobb szószólója lesz önmagának, saját zenéd; ma este látni fogod, mikép fogad majd a közönség, hogy fog ujjongani, hogy e nyomorult meggyaláztatásért kárpótoljon?

A »Kalóz« második előadása estére volt kitérve.

Künn újból csöngettek; az inas levelet hozott be. Lensky mohón felszakítá, dühös mozdulattal ellökte magától, öklével az asztalra ütött és felugrott.

— Mi történt?! — kiáltá Natália magán-kívül.

— Semmi, csekélyeség! Az operát lemond-ták, a tenor betegnek jelentette magát — szólt Lensky metszőn, — nincs kedve magát másodszor is nevetségessé tenni. Vége van, — kezével oly mozdulatot tett álla alatt, mint mikor azt akarjuk jelezni, hogy valakit kivégeztek.

Natália oda rohant hozzá, azonban ő türelmetlenül eltolta magától és mellette el az ajtó felé sietett. Egyszerre megállt, inggallérja mögé nyult, kirántá onnan az aranyláncocskát a szentképpel, mit Natália a »Kalóz« első előadása előtt nyakába akasztott, dühösen leszá-kítá és lábai elé dobta. Aztán dolgozó-szobá-jába ment. Hallotta, amint magára zárta az ajtót.

Megkövülten állt ott azon a helyen, ahol férje lerázta magától, — férje, őt!

Mennyire szenvedhetett, hogy így megbántsa! Azután lehajlott a szegény kis amulett

után, melyet eldobott. Megértette őt. Sentimentális, költői enyelgésekkel bőven tartotta; de midőn arról volt szó, hogy egy szeszéjét feláldozza, hogy pályáján elősegítő elemmé váljék, szerelme nem vált be.

Büne nagy volt, de a büntetés iszonyu.
(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, május 8	
Buza április	13 15 — 13 35
Rozs április	13 50 — 13 30
Tengeri május 1907	10 80 — 11 05
Repeze aug.-ra	27 80 — 28 24
Zab apr.-ra	15 20 — 16 10

Értéktőzsde.

Budapest, május 8.	
Oszták hitelrészvény	678.—
Magyar hitelrészvény	796.—
Leszámítoló bank	506.—
Rimamurányi	525.—
Oszták-m. állam vasútrészvény	670.—
Közuti vasút	594.—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsde 1907 május 8-án.	
Magyar aranyjárdék 4%	11.21
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 4%	83.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	95.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.—
Magyar gyermekjegy-kölcsön	200.—
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	150.—
Oszták járadék ezüstben	99.50
Oszták járadék papírban	100.—
Oszták korona járadék	117.—
Oszták járadék aranyban	99.—
1860. oszt. államsorsjegyek	155.—
Oszták-magyar bankrészvény	17.65
Magyar hitelbank részvény	17.65
Városi villamosvasút	833.—
Oszták hitelbank intézeti részvény	680.50
20 frankos frankos (Napolendor)	683.25
Oszták magyar államvasúti részvény	19.08
Német birodalmi márka	117.58
London vista	24117
Páris vista a	95.47
20 márkás arany	37.40

Nagyváradai hetivásái.

A nagyváradai piacon 1907. május 6. napján tartott vásárbán eladott természetények és élelmi szereknek árjegyzéke:
Tiszta buza 1-ső 16.80 16.60 Kétszeres buza 13 — 12.80 12.60 Rozs 12.80 12.60

12.40 Árpa 12.80 12.60 12.40 Zab 14.40 14.20, 14.— Tengeri 11.— 10.80 10.60 Borsó 36. Lencse 40.— Bab 22.— Köleskása 40.— Burgonya 7.— 100 kiló lángliszt 27.— Zsemléliszt 26.— Fehérkenyérliszt 25.20 Barnakenyérliszt 23.— Széna fuvarral 7.60 Szalma fuvarral 1.20 Szózt szalonna 156.— Zsup-szalma — 14. A'om-szalma 10' 1 köbméter bükkfa 8.— Tölgyfa — 8. Cserfa 8.— 1 kiló marhahus I. o. 1.44, kiló marhahus II. o. 1.36 kiló marhahus III. o. 1.28 1 liter ó-bor 1.—, 1 liter új-bor 80.— liter pálinka —.72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2.— 1 m. kőso 21.80. 1 mm. nyers fagygy 80.— 1 m m. olvaszt. fagygy 96 —, 1 mm. szappan 52.— 1 mm birka gyapju —, 1 m m. magyar gyapju 1 mm. —, hltr. -bo. 64 —, 1 hltr. ujbór 38 1 m. m. mész 1.80 1 mm kemény faszén 5 1 mm. puha faszén 3. 1 — hltr. kendermag —, 1 hlt. köles —, 1 hltr. repce —, hlt.1 dió 38 — 1 hltr. mogyoró —, 1 hltr. aszalt szilva 76.— 1 kg savanyu képoszta 20 1 kg szalonna nyers 1.44 1 kg sertésus 1.56 1 kg vereshagyma 14.— 1 kg foghagyma — 40 1 kg bors 2.20 1 kg paprika 4.50 1 kg barna kenyér 18.— Egy liter kőolaj — 44

Marha ártáblázat. 1907. évi május 6—7

1 pár I-ső rendű jármos ökör 760—960 korona
1 pár II-od rendű jármos ökör 650—850 korona.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 600—720 korona.
1 drb fejős tehén 260—500 kor., 1 drb vágó ökör 350—510 kor. 1 drb. vágó tehén 260—420 ökör
1 drb veres borju 42—60 kor. 1 drb. fél éves borju 80—110 kor., 1 drb egy éves borju 90—200 kor., 1 drb két éves borju 110—260 korona. 1 drb hizott sertés 126—130 kor., pár fél éves sertés 40—62 kor., 1 pár egy éves sertés 75—96 kor, 1 pár két éves sertés 140—200 korona. 1 drb. igás ló 170—270 korona. 1 pár ökrébőr 90—120 kor., 1 pár tehénbőr 60—90 kor. 1 pár borjubőr 16—20 kor., 1 pár ló bőr 40—60 korona.

Forgalmi kimutatás 1907 május 6—7.

Tiszta buza körülbelül 190 htl — Kétszeres buza 90 hltr Rozs 100 hltr Árpa 80 hltr Zab 70 hltr Tengeri 70 hltr burgonya 80 hltr.

Lábasjóságok Hizott sertés mintegy 121 félhizott 236 drb 2 évesőt feljebb 258 drb 1 éves töl feljebb 243 Süldő 179 drb malacz 170 drb. Vágó marha 76 drb Jármos ökör 205 drb Fejős tehén 370 drb borju 210 drb bivaly 7 drb juh és kecske 140 drb Ló 431 darab.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az eddig is jó hírnévnek örvendő **CSORDÁS TESTVÉREK fűszer és csemege üzletét átvettük**, azt korszerűen, a legjobb új árukkal berendezve

MEZEY JÁNOS és TÁRSA

törvényesen bejegyzett cégünk alatt tovább vezetjük, raktáron tartunk

NAPONTA FRISS TEA-VAJAT

Az általános fűszer, anyagáru és déli gyümölcsökön kívül, még mindennemű csemege-árukat, sajtok, hidegfelvágottak, különféle conservákat, asztali- és csemege borok pezsgők, likörök, angol rum, kül- és belföldi cognak, friss töltésű ásványvizeket.

Vetemény magvakat, mindennemű gazdasági cikkeket.

A n. érdemű közönség szives támogatását kréjük, biztosítva t. vevőinket, szolid árak mellett, becsületes és figyelmes kiszolgálásról.

Telefon 249.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50

1/4 K3.-

1/2 K6.-

1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

Sorsjegyeink Nagyváradon kaphatók: Grósz Ignácz, ált. takarékpénzt. pénztárnoknál.

MEGHIVÓ.

A Pece-Szöllös és Vidéki Takaré- és Segélyegyleti Szövetkezet 1907. május 19-én d. e. 11 órakor tartja Pece-Szöllösön saját helyiségében

évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai meghivatnak.

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése. 2. Felügyelő bizottság jelentése. 3. Zárószámadások és a nyereség felosztása iránti határozat.
4. A szövetkezet üzemköreinek kibővítése s az alapszabályok módosítása. 5. Esetleges indítványok.

Bevétel. Mérleg-számla. Kiadás.

	K	fill.	K	fill.		K	fill.	K	fill.
1904. évi bevétel			6948	47	1904. évi kiadás			6948	47
1905. » »			6878	58	1905. » »			6878	58
1906. » heti betétekből	5831	80			1906. » egyleti szükségletre	12	88		
1906. » mulasztási illetékből		56	34		1906. » házbér	50			
1906. » sz. tagoktól kamat	173	20			1906. » könyvelő évi tiszteletdíja	50			
1906. » takarékpénztártól kamat	469	—			1906. » sz. tagoknak nyújtott kölcsön	2532	70		
1906. » sz. tagoknál kintlévő kamat és mulasztás	191	20	6721	54	1906. » takarékpénztárba betét	3884	76		
					1906. » sz. tagoknál kint lévő kamat és mulasztás	191	20	6721	54
			20548	59				20548	59

Nyereség. Nyereség-veszteség-számla. Veszteség.

	K	fill.	K	fill.		K	fill.	K	fill.
1904. évi nyereség			326	87	1904. évi nyereség veszteség			32	87
1905. » »			511	38	1905. » » »			511	38
1906. » mulasztási illeték	56	34			1906. » egyleti szükségletre	12	88		
1906. » sz. tagoktól kamatt	173	20			1906. » házbér	50			
1906. » takarékpénztártól betét utáni kamat	469	—			1906. » könyvelő évi tiszteletdíja	50			
1906. » sz. tagoknál kintlévő kamat és mulasztás	191	20	889	74	1906. » nyereség tisztán	776	86	889	74
			1727	99				1727	99

1904. évben a veszteség 169 K 99 f. nyereség 163 K 88 f.					nyereség felosztási tervvezet				
1905. » » 120 » 80 » » 390 » 58 »					1331 K 32 f.-ből 569 részjegy után a 2 K 1138 K — f.				
1906. » » 112 » 88 » » 776 » 86 »					pénztárnok 3 évi jutalékára	93	» 32 »		
Összesen: 396 » 67 » » 1331 » 32 »					ellenőr 3 évi jutalékára	50	» — »		
					könyvelő 3 évi jutalékára	50	» — »		
Veszteség: 396 » 67 »					Összesen:	1331	» 32 »		
			1727	K 99 f.			396	» 67 »	
								1727	» 99 »

Pece-Szöllös, 1906. december hó 30-án.

Szlaflkay Ferencz,
pénztárnok.
Ifj. Szlaflkay Mihály, G. Szabó Mihály,
Huvé János,
felügyelő bizottsági tagok.

Szabó János,
ellenőr.
Béres István, Szidor Mihály,
Ridi Sándor, Ridi György,
igazgatóság.

Kopasz István,
könyvelő.
Id. Szlaflkay Mihály, Szidor Mihály,
elnök.

Pénz!

Olcsó tőketörlesztéses kölsönöket

10-75

évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél (convertál) a lehető legrövidebb idő alatt

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy **bérletét** a legsikeresebb eredménnyel közvetíti.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és finanszírozza

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár
bankbizományi és hitelforgalmi irodája

Nagyvárad, M. sz.

Telefon szám 4 24

Moskovits

cipőgyár

Kossuth-utca

Helyi ipar.

Lukács Aladár

elsőrangú kalap-, fehérnemű- és uri-

— — — divat üzlete — — —

Nagyvárad, Fő-utca.

Telefon 516.

A ki eddig eredménytelenül játszott az osztály-sorsjátékon
A ki még egyáltalán nem kíséerte meg abban szerencsését
A ki tényleg **főnyereményhez** akar jutni
A ki pontos és előzékeny kiszolgálásban akar részesülni, az forduljon bizalommal a legnagyobb szerencsegyűjtődéhez

GAEDICKE bankházához.

Az I. osztály huzása már **május hó 23. és 25-én.**

Ezen huzásokhoz ajánlunk:

Egész	Fél	Negyed	Nyolczad sorjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50 koronáért.

A pénz küldéséhez szükséges postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

GAEDICKE

bankház

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Fényképészeti műtermemet,

mely teljesen újonnan és a modern kor kivánalmainak megfelelően épült, Rákóczi-ut (fő-utca) 8. szám (Györffy-házban)

május elsején nyitottam meg.

Kiváló tisztelettel

Lembert Ede.

Értesítés.

	Ár frt
Egy duplafedelű valódi schweici (perfekta) tula ezüst óra	19.—
Egy duplafedelű omega óra	13.50
Egy duplafedelű ezüst óra pontosan regulázva	5.75
Egy valódi tula ezüst óra anker szerkezettel 7.—, cylinder szerkezettel	6.50
Egy jó erős nikkel óra	1.80
Egy jó duplafedelű nikkel óra	2.50
Egy legjobb minőségű ébresztő óra	1.80
Egy inga óra ütő szerkezettel	9.—
Egy ütő inga óra kisebb minőség	5.—
Egy iroda óra	3.—
Egy fali óra	2.50

Ékszeres bámulatos olcsó árban kaphatók:

FERDERBER TESTVÉREK

Színház-utca, 4. (Adorján-ház.)

Kossuth-utca, (Káptalan-ház.)

Bihar-kávéházzal szemben.

Egy új vas ágy, réz-diszítéssel olcsón

= eladó, =

Cím: Fő-utca, Rimanóczy-palota I. em. 12. ajtó.

LEGRÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB

nyaralási vállalat

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fővárosi mintára berendezett **Molykár elleni megóvó vállalatunkra.**

Eltfogadunk nyári gondozás felősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme árukat, függönyöket, szőnyegetek stb. azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza, kívánatra azokért házhoz küldünk; az üzlet és raktár tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve, kiváló tisztelettel:

Zboray Gyula és Társa

szűcs üzlete, Fő-utca 7. sz.

TÖRÖK

szerencséseje

ÖRÖK.

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházonknak kedvez. Rövid idő alatt **30 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt a legnagyobb **400.000**

továbbá 6 a 100.000, 3 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000 4 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 20-ik új magyar osztálysorsjátékban **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona.

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

A hét melyik napja bír Önre nézve különös jelentőséggel? Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot mely azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese

Vasárnap 6123	Hétfő 32405	Kedd 92799	Szerda 123048
Csütörtök 6252	Péntek 37407	Szombat 93481	

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy 3 kor. 1/2 » » » 3.— » » 6.— 1 » » » 6 — » » 12. »

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb:

i. évi május hó 23-ig,

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak. és az **első osztály** huzása már f. é. május 23-án és 25-én lesz.

TÖRÖK A. ÉS TSA

— Sürgőnyezim: —
Törökek, Budapest.

BANKHÁZA R.-T. BUDAPEST.

— Sürgőnyezim: —
Törökek, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3/a.

I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Teréz-körut 46/a.

III. fiók: Múzeum-körut 11/a.